

نمونه سوال
ادبیات

در حالی که می‌لرزید با مشقت^۱ از جامه^۲ی خواب برخاست و گفت «هه هه هه ... از گوستندانم حتی یکی‌اش را هم به تو نخواهم داد.»^{۱۷} و زبانش از دهانش آمد بیرون مثل لبو. بعد لحظه‌ای درنگ کرد و به چشم ادب به من خیره شد و دوباره خوابید. چند دقیقه گذشت ... فریاد کشید: «خفّاش». پتو را کنار زد، نشست و گفت «خفّاش پرهایش چونان برگ خزان دیده می‌ریزد و لحظه‌ای به سرخی گل و لحظه‌ای دیگر به سبزی و گاه به زردی زر ناب^۳ جلوه می‌کند.^۴ بریم باغ وحش خفّاش ببینیم؟» و قبل از این که من جوابی بدهم افتاد و در رخت خواب فرو رفت. من هم خوابیدم هنوز پلک‌هایم درست و حسایی روی هم نیامده بود که دو بار بلند سرفه کرد یعنی دارد صدایش را صاف می‌کند و گفت «شعری سروده‌ام به نرمی چون پارچه‌ای ابریشمین» و خواند:

<p>۱۱ { <u>اجتماع دوستان یکدل‌م آمد به یاد</u> }</p>	<p>{ <u>«سر به هم آورده دیدم برگ‌های غنچه را</u> }</p>
<p>۱۲ { <u>گفت آن که سوخت او را کی ناله با فغان است؟</u> }</p>	<p>{ <u>گفتم که سوخت خانم از آتش نهانم</u> }</p>
<p>۱۳ { <u>نیکی به جای باران فرصت شمار باران</u> }</p>	<p>{ <u>ده روز مهر گردون افسانه است و افسون</u> }</p>

پیش همه کس عزیز ...»

چون بال‌دب و تمیز باشی

از آخر مصراع آخر صدای خَرّ و پفش را می‌شنیدی اگر آن جا بودی؛ خَرّ و پفی که شکل عجیبی داشت: «خَرررر زنه‌اررر پفّ تاَمَلَلل خَررر کویت پفففف خشت^۸ خَررر بصرررررر...»

خَرّ و بفش وصل به این جمله که «چون جانهای که در کویری رسیده سخت تشنه‌ام مرا آبی بیاور ای سنگ دل»^{۲۸}
برایش آب بردم، خورد، خوابید... شروع کرد بلند بلند خندیدن... آرام شد و خواند: «لبخند تو خلاصه خوبی‌هاست لختی
بختد لختی^۱ بختد بختد بختد آفرین کوچولو لبخند گل زیباست» و دوباره خَرّ و بفهای عجیب و بعد سیبل‌های
نداشته‌اش را تابی داد و لحن و آهنگ صدایش تغییر کرد و گفت «من میرجلال‌الدینم» سپس افزود: «لیک کشور ما
هماره سرزمین سیند و فروغ و فرزانیگی و فرهیختگی بوده است همچون همین خواب‌جامه که من در آن خفته‌ام» به
گل‌های روی پتویش اشاره کرد و به آواز خواندن:

۱۴ { عقل‌ها حیران شود کز خاک تاریک نژند }
چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار »

چند دقیقه‌ای صدایش نمی‌آمد نگرانش شدم بلند شدم و بهش سر زدم دیدم رنگش پریده و می‌لرزد. مرا دید، پتو را تا زیر چانه‌اش کشید و با صدای لرزان گفت:

«رعد و برق شب طنین خنده‌اش
سپیل و طوفان نعره‌ی توفنده‌اش

۲۰ و ۲۱ { ماه برق کوچکی از تاج او }
هر ستاره پولکی از تاج او »

بعد دوباره با چشم ادب نگاهم کرد^{۱۵} و گفت «خلیل خلیل یا شو»

گفتم «خلیل کیه ديگه؟ باز چي شده؟ چرا نمي خوابي؟»

گفت: [«گلستان کند آتشي بر خلیل»^{۲۹} گروهی بر آتش برد ز آب نیل^{۳۱} »]

تا آمدم بخوابم گفتم: «مصطفی مصطفی پا شو پا شو يه چیز جالب يه چیز جالب» این دفعه جوايش را ندادم. منتظر جواب نماند گفتم:

[مُحال است سعدي که راه صفا توان رفت جز يري مصطفی^{۱۶}]

از سر و صدای او بدر هم از خواب برخاست و تکه چوبی آورد و گفت: «فرزندانیم بشکنید!»^{۱۹}

اما او خوابیده بود. بالأخره جوايش برده بود. ولی ديگر صبح شده بود و آنبايد بلند مي شد و به مدرسه مي رفت. آخر امروز آزمون ادبيات داشت.

خسته نباشی داستان را خواندی و دیدی وضعیت دانش آموزی را که در طول سال درس نمی خواند ناچار شد
 آزمون ذهنش درگیر حجم زیادی از آموختنی ها می شود و نهایتاً حالا با توجه به متن به این پرسش ها پاسخ بده:

I

*واژه ها و عبارتهایی را که زیرشان _____ کشیده ایم را به ترتیب معنا کن: (شماره)

:۱	:۲	:۳	:۴	:۵
:۶	:۷	:۸	:۹	:۱۰

بیت‌ها و جمله‌هایی را که زیرشان _____ کشیده‌ایم به فارسی روان امروزی بازنویسی کن: (۵/۵نمره)

:۱۱

:۱۲

:۱۳

:۱۴

:۱۵

:۱۶

*** جمله‌هایی که زیرشان کشیده‌ایم، تو را یاد کدام حکایت یا روان‌خوانی‌های کتاب می‌اندازد؟ درباره‌ی هر کدام یک خط، خلاصه‌وار، بنویس تا بدانم آن را به یاد داری: (۵/۱نمره)

: ۱۷

: ۱۸

: ۱۹

*** کلمه‌های قافیه و ردیف بیتی که زیر آن کشیده‌ایم را مشخص کن: (نمره)

۲۰: و: ۲۱:

بررسی قافیه و ردیف یک کار محتوایی است یا ساختاری؟: ۲۲:

***** دو جمله یا بیتی را که واج آرایبی دارند، بنویس و واج تکراری را هم مشخص کن: (۵/نمره)

: ۲۳

: ۲۴

***** دو تشبیه پیدا کن و به همراه ارکانش این جا بنویس. اگر رکنی حذف شده، خودت از ذهن خودت بنویس: (ارکان: مشبّه، مشبّه‌به، وجه شبه و ادات تشبیه) (۲نمره)

: ۲۵

: ۲۶

***** دو متمع و دو مفعول از متن پیدا کن بنویس: (۲نمره)

۲۷: و ۲۸: و

*****بیتی که زیر آن..... کشیده‌ایم به چه داستان‌های قرآنی‌ای اشاره (تلمیح) دارد؟ این شعر را باید با چه لحنی خواند؟ (در نظر بگیر از کجای کتاب و کدام درس انتخاب شده و موضوع آن درس چه بوده سپس لحنش را حدس بزن) (۵/۱نمره)

۲۹: ۳۰:

۳۱:

همیشه در سایه‌ی حضرت حق پیروز باشی

همشیدی